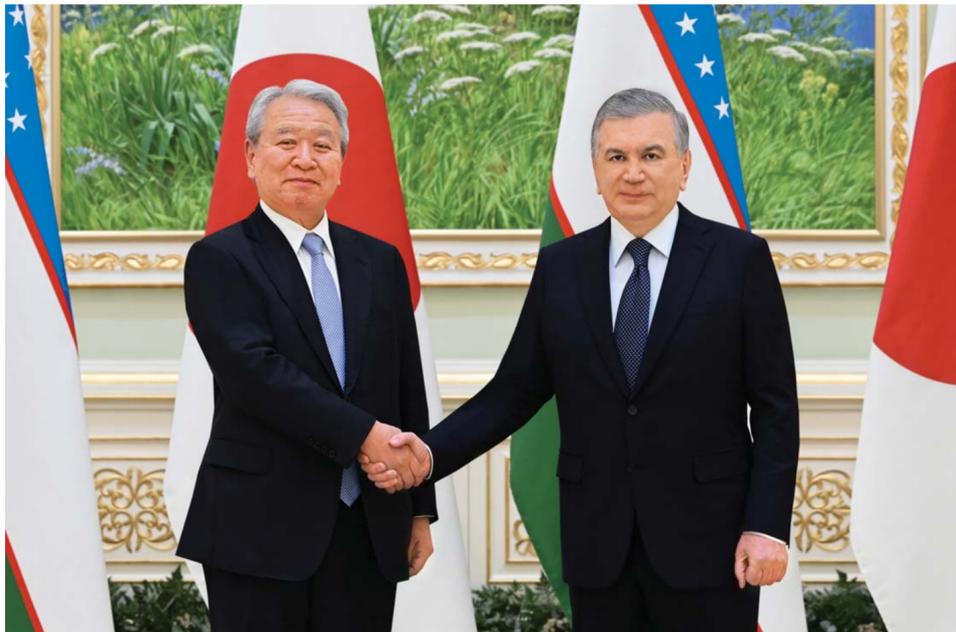

АҲАМИЯТИ РУШДИ ШАРИКИИ ГУСТУРДА БО ОҶОНСИИ ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ҶОПОН ТАЪКИД ГАРДИД

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев 21 январ Ҳайати Ҷопонро таҳти сарвари президенти Оҷонсии ҳамкории байналмилалӣ Ҷопон (JICA) Акихико Танака қабул кард.

Холо портфели лоихаҳои муштарак дар самтҳои энергетика, нақлиёт, хоҷагии қишлоқ ва об, ниғадорӣ тандурустӣ, таълим ва ғайра беш аз 8 миллиард долларро ташкил медиҳад. Соли гузашта барномаи сесолаи ҳамкорӣ қабул гардида буд.

Маркази рушди захираҳои инсонии Ўзбекистон-Ҷопон ва Маркази инноватсионии ҷавонон фаъолияти босамар пеш мебаранд.

Тавассути оҷонси беш аз 2,5 ҳазор мутахассиси Ўзбекистонӣ дар Ҷопон таҳсил ва таҷрибаомӯзӣ карданд. Иктиёриёне, ки аз ин мамлакат омаданд, дар татбиқи лоихаҳои муҳими иҷтимоӣ ва гуманитарӣ дар Ўзбекистон саҳм мегузоранд.

Ғайр аз ин, чанде пеш аз рӯи бунёд ва таҷрибаомӯзӣ Маркази илмиву амалии тиббии махсуси неврология ва инсулти ҷумҳурӣ дар шаҳри Тошканд созишнома имзо гардид.

Президенти Ўзбекистон нақшаҳои JICA-ро оид ба густири фаъолияти он дар мамлакат мо дастгирӣ кард.

Аҳамияти татбиқи лоихаҳои сектори хусусӣ, таъсиси минтақавӣ махсуси иқтисодӣ барои сармоягузориҳои ҷопонӣ, ифтитоҳи донишгоҳи Ҷопон, инчунин ҳамкорӣ дар соҳаи таҳсилоти касбӣ таъкид гардид.

Аз рӯи татбиқи механизмҳои нави пешбурди лоихаҳои ҷорӣ ва ояндадор дар асоси "Ҳаритаи роҳ" мувофиқа ба даст омад.

Ў.А.

Сурати Хидмати матбуоти
Президенти Ҷумҳурии
Ўзбекистон.

Бо ин институти пешрафтаи молии хориҷӣ масъалаҳои тавсеаи ҳамкории амали ва пешбурди ташаббусҳои муштарак баррасӣ гардидаанд.

Роҳбари мамлакатамон бо мамнунӣ таъкид кард, ки сафари кунунии роҳбари JICA марҳуми нави ҳамкориро дар соҳаҳои иқтисодӣ, молиявӣ ва техникӣ

огоз менамояд. Нақши оҷонси ба сифати шарикӣ стратегӣ дар дастгирии ислоҳоти бобати бунёди Ўзбекистони Нав кайд гардид.

Ҳафтгонаи маҳалла:

ДАСТОВАРДҶО ЗИЁД Ё МУАММОҶО?

Маҳалла яке аз ниҳодҳои ҷомеаи кунунӣ, ки ба сифати ёвари давлат ҳукумат дар маҳалло фаъолият мекунад ва ба мардум хидматҳои беминнат мерасонад. Он иҷроӣ ва қатор вазифаҳои муҳимро бар дӯш дорад, ки ба василаи он ҳаёти рӯзгори мардум рӯ ба беҳбуд оварда, муаммоҳо ва мушкилотҳои мавҷуда марҳила ба марҳила ҳаллу фасл мегардад.

Дар ин гузориш мо ба фаъолияти «Ҳафтгонаи маҳалла» диққат менигаронем. Ин ҳафтгона аз раиси маҳалла, ёрдмаҷлиси ҳоким, пешвои ҷавонон, фаъоли бонувон, нозири профилактикӣ, корманди иҷтимоӣ ва нозири андоз иборат мебошад. Оё ин ҳафтгона масъулияти бар дӯш доштаи худро дуруст анҷом медиҳад? Мардум аз қору фаъолияти онҳо розиву қаноатманд ҳастанд?

Ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Хуррамобод дар ноҳияи Риштон яке аз ҷамоатҳои хеле фаъолу пешқадам ва обод махсуб меёбад. Бо иқдо-

ми наҷиби раиси вақт ва қорамандони фаъоли он дар гузашта низ як идда қорҳои савобанҷом пазируфтаанд. Пардохти пули шартномаи барже аз

донишҷӯён, кумак барои сохтани хонаи одамони камбизоат, хариди бозихаҳои кӯдакӣ, аз андоз озод кардани аъзои оилаҳои камтаъмин, та-

кили сайру саёҳат ба шаҳрҳои таърихӣ барои шахсоне, ки имкони молияшон маҳдуд мебошад ва монанди он аз ҳамин шумор қорҳои неку савоб мебошанд.

Маҳаллаи Хуррамобод таърихӣ ба худ хос дорад. Мардумро саросар тоҷикон ташкил медиҳанд. Дар ин деҳа кадрҳои закиву бомаҳорат низ сабзида баромадаанд, ки мактаби таълимоти умумии деҳаро ба забони тоҷикӣ хатм кардаанд ва ба дараҷаҳои баланди илмӣ расидаанд. Аз байни онҳо Камалиддин ва Шаҳобиддин Каримовҳо дорои унвони доктори улуми риёзиёт, се тани дигар номзоди илм, ду тан дар магистратура машғули таҳсил ме-

бошанд, – меғӯяд собиқ раис ва яке аз равшанфикронии ин маҳалла Сайфиддин Иноятов.

Ноғуфта намонанд, ки домулло Иноятов дастпарвари Донишқадаи омӯзгорӣи Хучанд, бештари умрашро ба тарғиби забону фарҳанги миллии бахшидааст. Солҳои дароз омӯзгори кардааст, бад 15 соли тамом дар мактаби раиси ҷамоати шаҳрвандони Хуррамобод иҷроӣ вазифа намуфтааст. Муаллифи ҳафт китоби гуногун мебошад, ки таҷрибаҳои ҳаёти ӯро хеле равшан бозтоб додаанд.

(Давомаш дар саҳ.2.)

НАҚШАҶО ОИД БА ИНКИШОФИ ПАРРАНДАПАРВАРИ ВА ҶОРВОДОРӢ МУАММОҶОИ ГАРДИДА

Президент Шавкат Мирзиёев 21 январ бо тақдироти ҷорабиниҳо оид ба рушди паррандапарварӣ ва босамар истифода намудани ҷоргоҳо шинос гардид.

Ин соҳаҳо дар бобати таъмини бехатарии озуқаворӣ ва нархи муносиби маҳсулоти озуқаворӣ нақши муҳим доранд. Ба шарофати шароити дар соҳаҳои охир фароҳамоида ва лоихаҳои татбиқгардида нишондодҳои истеҳсоли муттақил меафзоида. Барои нигоҳ доштан ва афзудани суръати соли ҷорӣ то ба 1 миллион тонна расондани ҳаҷми истеҳсоли ғушти парранда, то 10,5 миллиард тона расондани тухм ба нақша гирифта шудааст. То ба ду баробар афзудани содирот, яъне то 180 миллион доллар расондан ба нақша гирифта шудааст.

Дар ҷорводорӣ ба қор андохтани 1350 лоиха, таҳияи 3,2 миллион тонна ғушт, ба даст овардани 13 миллион тонна шир, ки 30 фоизи он бо роҳи санавтӣ азнаворкард мешавад, ба нақша гирифта шудааст.

Дар тақдироти пешниҳодот дар заминаи даст ёфтан ба нишондодҳои номбурда баррасӣ гардидаанд.

Аз он ҷумла, дар мамлакат ташкили қорҳои зотпарварӣ дараҷаи якум оид ба селекцияи паррандаи самти ғуштворӣ сар шудааст. Яқоя бо ширкатҳои хориҷӣ нақша дорем, ки ин таҷрибаро дар тухмпарварӣ ҳам роҳандозӣ кунем.

Дар вилояти Андиҷон, Намангон, Самарқанд ва Хоразм намунаҳои муваффақонаи ҳамкорӣ дар соҳаи паррандапарварӣ вучуд доранд. Ба тӯфайли он аҳолии Ҷойда ба даст меорад ва қорнаҳои соҳа бо муваффақият фаъолият менамоянд.

Барои мисол, қорнаи «Етти ҳазина» дар ноҳияи Кӯшрабод ба ҳонаводаҳои паррандаҳои вакцинашуда, қафас ва хӯроқворӣ медиҳад ва худаш тухмҳои истеҳсолшударо меҳарад.

Таъкид шуд, ки чунин лоихаҳо дар тамоми мамлакат ташкил бояд кард ва ҳамзамон истеҳсолот ва ҷойҳои қор бояд афзуд. Ба ин мақсадҳо 50 миллион доллар равона карда мешавад.

Инчунин дар заминаи солимосии молиявӣ ва беҳсозии қори қорнаҳои паррандапарварӣ, ки муваққатан фаъолиятро бас кардааст ё бо иқтидорҳои паст қор мекунад, супоришҳо дода

шуд. Боз як манбаи муҳими неқўаҳолии мардум ҷоргоҳо мебошанд. Аммо қариб нисфи онҳо истифода намегарданд. Сабаб дар он аст, ки тухмпарварии растанҳои ҷоргоҳӣ инкишоф наёфтааст, объектҳои манбаи об ва ҷорҳо кифоят намекунад, ғайр аз ин ҳисоби рақамӣ ва низоми илмӣ чунин қитъаҳо ба роҳ андохта нашудааст.

Бинобар ин пешниҳод мегардад, ки ҷоргоҳо ба икhtiри Қумита оид ба ветеринария ва рушди ҷорводорӣ гузаронда шаванд. Нақшаи электронии «Е-улов» ба вучуд оварда шавад, ки дар он тамоми қитъаҳо дохил карда мешаванд. Дар он дақиқан чунин ҳудудҳое, ки барои ҷорводорӣ, кишт ва ё лоихаҳои кофтуқови геологӣ мӯқаррар гаштаанд, инъикос мегарданд.

Дар ҳафт вилоят, ки қисми асосии ҷоргоҳо ҷойгир мебошанд ва ташкил намудани хоҷагиҳои ҷоргоҳиро ба нақша гирифтаанд, ки онҳо мисли хоҷагиҳои ҷангал ба нигоҳ доштан ва босамар истифода намудани ин заминаҳо масъул мебошанд. Заминҳо дар таркиби чунин хоҷагиҳо ба аҳолии қорҳои 30 сол аз тариқи аукцион барои ҷорводорӣ, парвариши дарахтони pista ва бодом ба иҷора дода мешаванд.

Роҳбари давлат ин ташаббусқорро дастгирӣ намуд ва оид ба аз ҳолати вайроншавӣ баровардани ҷоргоҳо, ба вучуд овардани обқашҳои илмӣ ва рушди тухмпарварии растанҳои ҷоргоҳӣ супоришҳо дод.

Таъкид шуд, ки соли ҷорӣ лоихаҳои озмоишӣ дар бобати ба тартиб андохтани қорандани 1 миллион сар ғуфанд дар майдони 500 ҳазор гектар ҷоргоҳ роҳандозӣ мегардад.

Дар ҷамъомад инчунин масъалаҳои дастгирии молиявӣ қорнаҳои ҷорводорӣ ва паррандапарварӣ муқоимӣ гардидаанд. Ба аҳамияти баланд бардоштани бо шуғл таъмин кардани аҳолии ва қорҳои камбизоатӣ аз тариқи татбиқи лоихаҳои нав ва кооператсия ишора гардид.

Ў.А.

Дар бораи қушода шудани ҷамъомади умумии сеюми Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон

Ҷамъомади умумии сеюми Сенати Олий Маҷлиси Ҷумҳурии Ўзбекистон қори худро 23 январ соли 2025 соати 10.00 дар шаҳри Тошканд дар маҷлиси Сенати Олий Маҷлис сар мекунад.

Ҷамъомади умумӣ ба воситаи шабакаи Сенат дар YouTube ба таври мустақим пахш мегардад.

Ў.А.

Нуқтаи назар

ИСЛОҲОТ ДАР СОҶАИ ТАНДУРУСТӢ — БАРОИ ҚАДРИ ИНСОН

Сарвари давлат Шавкат Мирзиёев дар таърихи идонаи худ ба қорамандони соҳаи тандурустӣ барҳақ таъкид кард, ки «Саломатии халқу миллат — сарвати бебаҳои ҷомеа. Дар қорӣ, ки сулҳу саломатӣ пойдор аст, албатта пешравӣ ва дигаргунӣ, зиндагии хушбахтонаву фаровон ҳоҳад буд».

Маҳз бо ҳакин мақсад, яъне барои беҳсозии сифати хидматрасонии тиббӣ, ба соҳаи раиятпарвар таъдил додани ин соҳтор ва ноил гаридани ба ризоамандии мардум, чун дар дигар соҳаҳо, дар бахши тандурустӣ низ ислоҳоти густурда амали гардида, дигаргунӣҳои кулӣ ба вуқӯ мепаиванданд.

Аз ҷумла, ба шарофати чанд баробар зиёд шудани маблаге, ки аз бучет ҷудо мегардад ва боз шудани роҳи васеъ баҳри рушди сектори хусусӣ, пойгоҳи моддио техникаӣ ва салоҳияти кадрҳои соҳа таҳким ёфт. Дораи хидматҳо васеъ гардида, муҳити солими рақобат ба вучуд омад ва сифати самарабахши қорҳои афзуд. Ҷамъамон, музди меҳнати қорамандони соҳа зиёд ва механизмиҳои

нави ҳавасманд қордани онҳо роҳандозӣ гардид. 24 декабри соли 2024 машварати назди Президент бахшида ба баррасии қорҳои соҳаи ниғадорӣ тандурустӣ ва мушаххас қордани вазифаҳои аввалиндараҷа қорҳои соли 2025 доир гардид. Дар ин ҷамъомад наз масъалаҳои зиёд қордани микдори музди маоши вазифавии қорамандони тиб ба миён гузошта шуд.

Таъкид гардид, ки соли ҷорӣ ба соҳаи ниғадорӣ тандурустӣ 41 триллион сум ҷудо хоҳад шуд. Бо ин маблағ беморхонаҳои нав сохта ва мушаххас карда мешаванд, иқтидорҳои мавҷуда вусъат меёбанд ва фароғии бинобар назорати профилактикӣ зиёд мегардад.

Инчунин, маоши вазифавии қорамандони тиб зиёд гар-

дида, тартиби пардохти иловапулӣ дар асоси нишондодҳои самаранокии қори шифокорони оилавӣ роҳандозӣ мешавад. Дар лоихаи Фармони Президент «Дар бораи Барномаи давлатӣ оид ба татбиқи Стратегияи «Ўзбекистон — 2030» дар соли 2025 — «Соли ҳифзи муҳити зист ва иқтисодӣ» «сабз» ва таъдиқи он» низ аз рӯи ба марҳилаи нави рушд баровардани ислоҳот дар соҳаи тандурустӣ як қатор ташаббусҳои муҳим ба муқоимӣ гузошта шудаанд.

Бахусус, дар доираи самти «Фароҳам овардани шароити муносиб барои хар як инсон қиҳати намоён қордани иқтидори худ» аз соли 2025 роҳандозии низоми самарабахши ёри тиббӣ-санитарии ибтидоӣ ба аҳолии дар поликлиникаҳои оилавии тиббӣ, бунгоҳҳои шифокорони оилавӣ ва нуқтаҳои тиббии маҳаллаҳо пешбинӣ шудааст.

Ҷамъамон, масъалаҳои роҳандозии технологияҳои рақамӣ дар соҳаи тиб, бақайдгирии давлатии фаъолияти қорамандони тиб ва дорусозӣ, чун поликлиникаи ташхисии

машваратии шифохонаҳои марказӣ ташкил қордани фаъолияти поликлиникаҳои марказии бисёрсоҳа, инчунин, таъсиси лабораторияҳои марказидашуда, дар асоси аутозоринг ба бахши хусусӣ гузарондани хидмати стоматология, пура дар шакли электронӣ ба роҳ мондани навбати қабули шифокорон ва ғайра ба миён гузошта шудаанд.

Дар лоихаи Барномаи давлатӣ масъалаи ҳавасманд қордани қорамандони соҳаи тиб низ оварда шудааст. Тибқи он аз соли равон ба қорамандони соҳаи тандурустӣ, ки самаранок қор мебаранд, таъин намудани муқофотпулӣҳои иловагӣ пешбинӣ гардидааст.

Бо ин мақсад таҳияи нишондодҳои баҳодихии самаранокии меҳнати қорамандони соҳаи тиб ва дар асоси он ба моҳонаи қорамандоне, ки ба самараноқӣ ноил мегарданд, ҳамроҳ қордани иловапулӣ дар назар аст.

Бояд гуфт, ки роҳандозии чунин механизми нави рабатноксозӣ, пеш аз ҳама барои беҳтар гардидани сифа-

ти хидмати тиббӣ мусоидат мекунад. Инчунин, масъулият ва самарадорӣ қори шифокорон меафзоида. Қорамандони соҳа барои босифат ва саривақтӣ иҷро қордани вазифаҳои худ ҳаракат мекунад. Муҳимтар аз ҳама, роҳбарони муассисаҳои таъбиқоти метавонанд тавассути нишондодҳои онҳо фаъолияти қорамандони худро назорат қоранд ва ба таври шоиста ҳавасманд намоянд.

Дар ҳақиқат, соҳаи тандурустӣ яке аз самтҳои муҳим ва устувори тарақиёти миллии ба шумор меравад. Аз ин рӯ, ин соҳа мавриди таваҷҷуҳи доимии ҳукумат қорор дорад ва дар меҳвари тамоми ислоҳоте, ки дар ин бахш татбиқ мешаванд, чанд ҳадафи мушаххас, аз ҷумла арҷ гузоштан ба қадри инсон, афзунсозии боварии мардум ба хидматҳои тиббӣ ва таъмини ризоамандии аҳолии аз сифати қори шифокорон қорор дорад.

Фаридуни ФАРОХОЗОД, муҳбири «Овози тоҷик».

Дар ноҳияи Тупроққалъаи вилояти Хоразм аз қониби бонқҳои тиҷоратӣ ба мақсади шароити мусоид фароҳам овардан ба соҳибқорони маҳаллаҳо, кам қордани камбизоатии аҳолии, ба соҳибқорӣ қалб намудани онҳо ва баланд бардоштани мавқеи бонқҳои тиҷоратӣ ярмаркаи лоихаҳо ташкил гардид.

Дар он бонқҳои тиҷоратӣ ба иштирокчиён тарифҳои кредитӣ ва реҷаҳои тайёри тиҷоратиро тақдим намуданд. Дар ярмарка зиёда аз 70 реҷаи тиҷоратии дар асоси таҷрибаи Сайхунбод, Уйчи, Зарбдор ва Ҷиддувон қоркардашударо пешниҳод қорданд. Аз қониби мутахассисони бонқ оиди рушди соҳибқорӣ, босамар истифода бурдан аз хидматҳои бонқ, навъҳои кредит ва имтиёзо ба тафсил маълумот дода шуд.

Дар қорабинии мазкур қариб 20 қорхона, ташкилот ва бонқҳои тиҷоратӣ бо тақлифи қойи қорӣи ҳолия иштирок намуданд.

Суратгир: Б.САИДОВ (Ў.А.).

ПАЙВАНД

«ҚАДРИ ОДАМ ҶАМ БАЛАНД АЗ ХОКСОРЌ МЕШАВАД...»

ё худ сухане чанд оид ба олимӣ пуркор Раҳмон Фармонов

Соли 1975. Охири моҳи август. Шаҳри Душанбе. Факултаи таърихи Донишгоҳи давлатӣ. Дар комиссияи мандатӣ ба як гурӯҳи наҷдон калони мо – ҷавонони аз ҳар ғӯшаи қанор (аз Ўзбекистон ноҳияи Сарӣғочӣ Қазоқистон ҳам) омада, сазовори номи донишҷӯи шуданамонро эълон карданд. Албатта, хурсанд будему аз хурсандӣ дар қуртамон намегунҷидем. Ҷавононе, ки аз роҳи дур ба Душанбе омада буданд, меҳостанд ба зодгоҳ рафта, хабари хушро бо наздиқон баҳам бинанд ва аввали сентябр боз ба пойтахт баргарданд. Вале аз деканат супориш шуд, ки донишҷӯи «нав» бино ва синфҳои факултетро тозава саришта, партахоро ҷа ба ҷо кунанд ва ҳоказо. Ҳар касе, ки бори аввал ба муддати тӯлонӣ аз оғӯш меҳри волидайн дур афтадаст, ҳолӣ моро хуб дарк мекунад. Декан, профессор Мансур Бобоқонӣ баъди қабули донишҷӯён ба таътил рафта буду ҳам таъшиқи факултет бар дӯши муовини ӯ афтод. Мо бошем, ӯро ҳанӯз намешинохтем. Ба воҳурӣ бо вай ҷуръат карда натавонистам. Боз як рӯз ба охир мерасид. Ҳама ба қавле бо «уборқа» машғул будем. Як марди миёнақадӣ гандумгун сӯйи мо меомад. Аз вачоҳати ӯ пайдо буд, ки инсонӣ ботамкин ва ором аст. Аз қормандонӣ факултет яке гуфт, ки ин кас, муовини декан Раҳмон Фармонов аст. Ҷаъд аз ӯ парсуҷас ва сӯҳбати кӯтоҳ аз «дарди» мо воқиф шуда, гуфт, ки агар ҳақин рӯз то шом қорро анҷом диҳем, метавонем ба зодгоҳамон равам. Аз ин меҳробуни устод хурсанд шудем. Ин таасуроти аввалини мо аз муаллими Фармонов буд.

Мутаассифона, дотсент Фармонов фақат ба гурӯҳи русӣ дарс меѓуфт. Аммо чанд дафа ба ҷойи мудири кафедра, яке аз олимони номӯён А. Слонимский ба гурӯҳи «А» низ лексия хонд, ки хеле хотирнишин буд. Ҳама донишҷӯи он замон

ва наварин», соҳиби мартабаи дотсент шудан, муовини декан таъин гардида... Дар он замон донандагони таърихи кишварҳои Аврупо аз ҷумлаи кадрҳои маҳаллӣ камшумор буданд. Аз ин рӯ, хангоми таъини маърузаи устодон гуфтаанд, ки ба шарҳи ҳоли муҳаққиқӣ нодир, яке аз донишмандони таърихи Фаронса, дотсент Фармонов эътибори алоҳида диҳам. Зиёда аз он вай забони фаронсавиро хуб медонистааст, зими тадқиқоти мавзӯи номзади аз сарчашмаҳои фаронсавӣ васеъ истифода кардааст. Аз ин лиҳоз номбурда ифтихори донишгоҳ буд. Аммо соли 1980, дар арафати хатми донишгоҳ устодро «ғум» кардам, вале пас аз як сол дар Тошқанд пайдо намудам. Бо ҳамсарам дар бозори Чорсу харид мекардем. Муаллим ва ҳамсараш янғаи Саидаи варғанзағӣ (мутаассифона, янғаи ин дунёро барвақт тарк карданд) дар даст халтаҳои пур гаштуғузор доштаанд. Дар сӯҳбати муқтасар муаллим хабар дод, ки дар Мактаби олии хизмати Тошқанд оид меѓуяд. Он замон дар ин мактаби олии муҳассилон қариб аз тамоми ҷумҳуриҳои Осиёи Миёна тахсил мекарданд ва ба дараҷаи роҳбарии ноҳиявӣ вилоятӣ, ҳатто ҷумҳуриявӣ мерасиданд. Бидуни шубҳа, устодони ин маскани илмию тахсилоти тибқи талабот дар риштаи худ олимони варзида буданд. Пас аз адои хидмати низоми ва оғози қор дар «Овози тоҷик» сӯҳбатаи мулоқоти самимӣ бо ин инсонӣ пурмеҳру ҳоксор маҷрои доимӣ касб намуд. Муаллим дар мавзӯҳои мухталифи байналхалқӣ сӯҳбатҳои мақолаҳои хӯшро ба мо тақдими менамуд. Ҷаъд хангоми дар мактаби миёнаи ӯзбекӣ, дар донишгоҳи ба русӣ тахсил гирифта буд, маҳорати баланди ба тоҷикӣ эҷод кардан дошт. Худ гувоҳи шудам, ки муаллим ҳам дар кафедраи сиёсатшиносӣи Донишгоҳи иқтисод ва дипломатияи ҷаҳон, дар факултаи таърихи Донишгоҳи

миллӣ, ки он ҷо низ мудири кафедра буд, дар ҷамъомадҳои бонуфуз бо дӯстон ва шогирдон тоҷикаш дар тафовут аз баъзе ҳамзабонанамон, аз муколама ба забони онҳо парҳез намекунад, баръакс бо лаҳни ширини тоҷикӣ харф мезанад. Дар ҷунин лаҳзаҳо аз устод бӯйи факултаи таърихи донишгоҳи Тоҷикистон меояд, ки бари ҳар дуи мо қононаи азизу меҳрангези илм буд. Устод дар бораи муаллимон, ҳамкоронаш ҳамеша бо меҳр ҳикояҳои ширин меѓуяд, нисбати воқеаҳои фарҳангиву илмию Тоҷикистон лоқайд нест. Боре муаллим аз ман рисолаи «Санг ҳам диле дорад»-и академик Аҳрор Муҳторовро пурсид. Медонистам, ки дар ин рисола дар бораи навиштаҷоти рӯйсангии Заҳриддин Муҳаммад Бобур маълумоти муфассал аст. Соли гузашта аз устод ба маросими рӯномаи китоби наваш «Шоҳ, шоир ва дипломат» даъватнома расид. Ин тадбир дар Китоҷонаи миллии Ўзбекистон дар сатҳи хеле олии баргузост шуд. Аз китоби донишманд, ки устод аснои эҷоди он навиштаҷоти рӯйи сангро низ дар мадди назар доштааст. Чанде пеш дар бораи наشري китоби мутафаккир ва дипломати бузург Аҳмади Дониш дар Душанбе пурсон шуд... Таваҷҷуҳи кунед, Р. Фармонов солҳои пеш бештар дар бораи таърихи кишварҳои Аврупо, хусусан Фаронса, инчунин масъалаҳои мубрами сиёсатшиносӣ ва дипломатияи замони муосир китоби мақолаҳо менавишт. Акун дар бораи Бобур, Чаро? – Аввалан ман аз вачонӣ ба омӯхтани шахсияти Бобур ҳамчун падидаи хеле нодир иштиққ доштам, – меѓуяд устод. – Сониян, таърихи минтақаи Осиё, аз ҷумла Ўзбекистони кунунӣ, як пораи таърихи ҷаҳон аст. Шахсиятҳои ҷун Бобур, ё мутафаккиронӣ замони Эҳеӣ яқум ва дуоми Моварунахр ба раванҳои муҳимтаърини илмию фарҳангии тамо-

ми дунё таъсири бузург расондаанд. Аз ин лиҳоз ба феномени Бобур дар Фарб низ таваҷҷуҳ зиёд аст. Боз як рисолаи ӯ «Шарқ ва Фарб мушоираи» ном дорад. Маълум мешавад, ки ин олимӣ пухтакор ва доманаи эҷодаш фарох дар назди худ талқини таърихи Шарқ, хусусан Осиёи Миёнаро дар контексти таърихи дунё мақсад гузоштааст. Ин далолат меѓиҳад, ки устод ба мақоми мардуми Осиёи Миёна дар таърихи дунё эътибори махсус додааст. Устод аз олимони сермақсул ба шумор меравад. Соли 1992 рисолаи докториро Ҷимоя кард. Ба рутбаи профессори расид. Даҳо монография ва тақрибан 200 мақолаи илмӣ, зиёда аз он таъйир кардани чандин доктор ва номзади илм, таъйир китобиҳои дарси «Таърихи ҷаҳон» бари мактабҳои миёна, инчунин рисолаҳо перомони сиёсатшиносӣ ва дипломатия бари донишгоҳҳо ва ҳоказо аз майдони фароҳи фаъолияти илмию олимӣ бузург далолат меѓиҳанд. Олими маъруф Раҳмон Фармонов нафақат дар соҳаҳои таърих ва дипломатия асарҳои мондагор таъйир кардааст, ҳамчунин дар соҳаи эҷоди бадеӣ низ қалам меронад, шеър меѓуяд. Завқаш ба эҷоди бадеӣ хеле баланд аст. Зимнан шеърятӣи Шарқ ва Фарбо друст тахлил мекунад. Муаллими азизи қалбаш пур аз меҳру муҳаббат, мунодӣи дӯстии халқҳои тоҷикӣ ӯзбек Раҳмон Фармонов 80-умин солғарди худро таҷлил мекунад.

Шоқақхор САЛИМОВ,
узи иттифоқони
журналистони
Ўзбекистон ва
Тоҷикистон.

Монографияи қорманди илмию Институти шарқшиносӣ Академияи илмҳои Ўзбекистон ба номи А. Беруӣ, доктори илмҳои таърих Комилҷон Раҳимов оид ба таърих, таълим, тариқати хоҷагон – Нақшбандия ва ҳаёти фаъолияти асосгузори ин тариқат – «Ҳафт пир», инчунин ифодакунандаи тадқиқоти олим – «Тариқати Хоҷагон – нақшбандия ва «Ҳафт пир»-ро наشري «Мавло»-и Техрон ба забони форсӣ аз нашр баровард.

НАШРИ АСАРИ ОЛИМИ БУХОРОЙ ДАР ЭРОН

Ба вучуди он ки таърихшинос, адабиётшинос, диншинос ва тасаввуфшиносони Эрон бобати омӯхтани тариқати Хоҷагон – Нақшбандия чун сарчашмаи муҳим хидмат мекунад. Гуфтан ҷои аст, ки асари номбурдаи К. Раҳимов ба ғайр аз Эрон дар Русия, Қазоқистон, Тоҷикистон, Туркия ва Ҷурдун низ интишор ёфтааст.

Гуфтан ҷои аст, ки асари номбурдаи К. Раҳимов ба ғайр аз Эрон дар Русия, Қазоқистон, Тоҷикистон, Туркия ва Ҷурдун низ интишор ёфтааст.

А. АВЕЗОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар
вилояти Бухоро.

ТАРҒИБГАРИ ҶОЯИ ДЎСТӢ

Як гурӯҳ муҳлисони шоир ва публицист, узи Иттифоқи нависандагони Ўзбекистон Қарим Тошқулов дар маҷлисҳои мактаби рақами 5-уми мусиқа ва санъати ноҳияи Деҳқонобод чамъ омада, ба ифтихори адиб чорабини хотирмоне баргузор карданд.

Ин чорабини фарҳангӣ бо ибтиқори Маркази фарҳангии тоҷикони ноҳия роҳандозӣ шуд ва таъкид гардид, ки дӯстии ду халқи бародар – тоҷикон ва ўзбекон басо муассир ва муфид мебошад. Сардори баҳши маънавият ва маърифати ҳокимияти ноҳия Отабек Назаров дар пайи қироати «Табриқнома»-и ҳоким гуфт:

Ин чорабини фарҳангӣ бо ибтиқори Маркази фарҳангии тоҷикони ноҳия роҳандозӣ шуд ва таъкид гардид, ки дӯстии ду халқи бародар – тоҷикон ва ўзбекон басо муассир ва муфид мебошад. Сардори баҳши маънавият ва маърифати ҳокимияти ноҳия Отабек Назаров дар пайи қироати «Табриқнома»-и ҳоким гуфт:

– Тоҷикон ва ўзбекон дар қаламрави Деҳқонобод аз қадим паҳлӯи ҳам зиста, шарки рӯзҳои ғаму шодии ҳам дигар ҳастанд ва Қарим Тошқулов бари эҷодкориҳои маҳаллӣ ва фаёлоии шаҳрвандӣ бо ҳар амали худ ба ин дӯстии беэвол амал мекунад ва ба насли нав намунаи ибрат меѓарданд. Тошқулов аз эҷодкориҳои маъруфи ноҳия аст. Вай 13 явари соли 1952 дар мавзеи Боғуҷоробғ ба дунё омада, фориғати Деҳқонобод санъат ва мусиқии Тоҷикистон мебошад. Умре бари ривчи санъат ва мусиқӣ дар ноҳия хидмат кардааст. Бо наشري

– Тоҷикон ва ўзбекон дар қаламрави Деҳқонобод аз қадим паҳлӯи ҳам зиста, шарки рӯзҳои ғаму шодии ҳам дигар ҳастанд ва Қарим Тошқулов бари эҷодкориҳои маҳаллӣ ва фаёлоии шаҳрвандӣ бо ҳар амали худ ба ин дӯстии беэвол амал мекунад ва ба насли нав намунаи ибрат меѓарданд. Тошқулов аз эҷодкориҳои маъруфи ноҳия аст. Вай 13 явари соли 1952 дар мавзеи Боғуҷоробғ ба дунё омада, фориғати Деҳқонобод санъат ва мусиқии Тоҷикистон мебошад. Умре бари ривчи санъат ва мусиқӣ дар ноҳия хидмат кардааст. Бо наشري

Шариф ХАЛИЛ,
хабарнигори «Овози тоҷик» дар
вилояти Қашқадарё.

«ҲАР КӢ ГАРДОНАД ЗИ ХЕШОВАНД РӢЙ...»

(Аввалаш дар сах.3)

Бо хоҳару бародарони хурдсол бо навозишу меҳробуни, бо ҳурмати иззат муносибат бояд кард. Агар дар оила баъзе аз хешовандон бо сабабе ҳамроҳ, чун узи оила зиндагӣ мекарда бошанд, ба онҳо бо эҳтиётӣ бомулоҳиза бояд сухан гуфт ва муомила кард. Дар назди онҳо ҳар гуна сухан, ё дар мавзӯи маш, дахлу харҷи рӯзгор сӯҳбат кардан, ё байни хоҳархӯ додархӯ беодобӣ, харҳаша аз рӯйи одоб ва шартӣ меҳмоннавозӣ нест.

рақаҳои деҳааш Эҷ хисса меѓузорад. – Аз хешовандон иззату иқром ва инъомро набояд дарег дошт. Дар ривоятҳои омадааст: хангоме ки силаи раҳм ё ҳурмату эҳтироми хешовандӣ дар ҷомеа аз миён меравад, дар байни мардум раҳму шайқат суст мешавад ва бо хешовандон муошират накунад, молу сарват ба дастӣ одамони бад хоҳад афтид.

– Тибқи суннатҳои миллӣ муоширати пайваста бо хешон сабаби сикхатмандӣ ва дарозумрӣ низ мешавад. Се сол пеш ба бемории вазине дучор шудам. Баробари доруи дармони табибон, хабаргириву ҳолпурсӣ ва дастгирии пайвандон ин беморию раф намудам. Бинобар он мебоғд робитаи хешу табориро барқарор ва тақзим бахшид. Масалан, ба вуситаи сухани ширин, некиву нақӯроӣ, дилёбӣ, хайру эҳсон, воҳуриҳои писандида ва амсоли онҳо. Бо онҳо ҳамеша меҳру муҳаббат бояд варзид, харғиз ба озору ранҷиши онҳо роҳ нагузошт, – меѓуяд зани пурдида Мунаввара Худойназарова.

Қоридҳои мушаххаси одоби муошират бо хешу ақрабо низ маъмул аст, ки аз ҷумла инҳо мебошанд: бо хешон робитаи дӯстиро бояд ба роҳ монд, ки ин умри касро дароз хоҳад кард; бо молу чиз ба онҳо кумак бояд кард; бо хурсандии онҳо шод, бо ғамшон ғамгин бояд шуд; дар вақти зарури онҳо роҳ дастгирӣ бояд кард; агар онҳо бади кунанд ҳам, бо неқӣ ҷавоб бояд дод; ба молу чизи онҳо тамаъ кардан нашоъяд.

Маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Малик қорҷаи аввали асри XII аз ҷониби хони қароқонӣ Арслонқон Муҳаммад ибни Сулаймон (1102-1130) аз нав барқарор ва васеътар шуд. Қароқонӣ, ки мардуми кӯчӣ буданд, дар ибтидо маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Маликро ҳамчун қароқонӣ тобиствонаи хон ва дарбориёни истифода бурдаанд. Асбӯи ағҷоме, ки хангоми кофтуқовҳои ҳафриётӣ пайдо гардидаанд, ба зодгани хон давр нисбат доштани онҳоро собит мекунад.

«Силаи раҳм»
– Ҳар шахс аз ҷониби ҳам модар ва ҳам падар хешу ақрабо дорад. Бисёр будани пайвандон давлатӣ бузург. Зиндагӣ пастиву баландӣ, мушкилоти зиёде дорад. Хешовандон ҳам дар рӯзи хурсандӣ ва ҳам дар лаҳзаҳои вазинӣ якдигарро ҳамроҳиву ҳамдӯстӣ мекунад. Бо онҳо рафтуомад, иззату эҳтиромашонро ба ҷо овардан зарур ва муҳим аст. Дар китобҳои ахлоқӣ доир ба мавзӯи муошират бо хешовандон, ки бо истилоҳи «силаи раҳм» омадааст, эътибори зиёд дода шудааст. Ҳар як фард нисбати онҳе, ки робитаи хунӣ ва хешу таборӣ дорад, бояд эҳтиром ва муҳаббати хосса дошта бошад. Вай бояд аз ҳоли онҳо бохабар бошад, бо онҳо рафтуомад кунад, кӯшиш кунад, ки алоқахоро бо онҳо пуррӯз гардонад. Агар касе молеу сарвате ёбад, аз он хешовандонро низ баҳраманд созад, ин амали хуб ва солеҳ ҳисоб меёбад, – меѓуяд фаёли маҳаллаи Сиёвуш Расулов, ки дар танзими тӯй, таъзия ва дигар маъ-

Қоридҳои мушаххаси одоби муошират бо хешу ақрабо низ маъмул аст, ки аз ҷумла инҳо мебошанд: бо хешон робитаи дӯстиро бояд ба роҳ монд, ки ин умри касро дароз хоҳад кард; бо молу чиз ба онҳо кумак бояд кард; бо хурсандии онҳо шод, бо ғамшон ғамгин бояд шуд; дар вақти зарури онҳо роҳ дастгирӣ бояд кард; агар онҳо бади кунанд ҳам, бо неқӣ ҷавоб бояд дод; ба молу чизи онҳо тамаъ кардан нашоъяд.

Маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Малик қорҷаи аввали асри XII аз ҷониби хони қароқонӣ Арслонқон Муҳаммад ибни Сулаймон (1102-1130) аз нав барқарор ва васеътар шуд. Қароқонӣ, ки мардуми кӯчӣ буданд, дар ибтидо маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Маликро ҳамчун қароқонӣ тобиствонаи хон ва дарбориёни истифода бурдаанд. Асбӯи ағҷоме, ки хангоми кофтуқовҳои ҳафриётӣ пайдо гардидаанд, ба зодгани хон давр нисбат доштани онҳоро собит мекунад.

Маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Малик қорҷаи аввали асри XII аз ҷониби хони қароқонӣ Арслонқон Муҳаммад ибни Сулаймон (1102-1130) аз нав барқарор ва васеътар шуд. Қароқонӣ, ки мардуми кӯчӣ буданд, дар ибтидо маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Маликро ҳамчун қароқонӣ тобиствонаи хон ва дарбориёни истифода бурдаанд. Асбӯи ағҷоме, ки хангоми кофтуқовҳои ҳафриётӣ пайдо гардидаанд, ба зодгани хон давр нисбат доштани онҳоро собит мекунад.

Маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Малик қорҷаи аввали асри XII аз ҷониби хони қароқонӣ Арслонқон Муҳаммад ибни Сулаймон (1102-1130) аз нав барқарор ва васеътар шуд. Қароқонӣ, ки мардуми кӯчӣ буданд, дар ибтидо маҷмӯаи қорвонсаройи Работи Маликро ҳамчун қароқонӣ тобиствонаи хон ва дарбориёни истифода бурдаанд. Асбӯи ағҷоме, ки хангоми кофтуқовҳои ҳафриётӣ пайдо гардидаанд, ба зодгани хон давр нисбат доштани онҳоро собит мекунад.

ва Богословский, ки муҳандисони экспедицияи омӯзиши маъданҳои зеризаминӣ буданд, Работи Малик ва сардобаи он тадқиқ гардид. Аввалин асарҳои илмӣ дар ин хусус маҳз аз ҷониби Александр Леман навишта шудаанд. Тарҳ ва симио ҳамонвақтаи қорвонсаройи А. Леман ба тасвир гирифта буд. Работи Малик аз рӯйи ҳақин нақша аз нав тарғим ва барқарор карда шуд.

Дуртар аз работ зери гунабаде, ки диаметраш 13 метр мебошад, сардоба ҷойгир аст, ки ҳамасри қорвонсаройи шумурда мешавад. Сардоба аз сатҳи замин дар амқиқии 13 метр ҷойгир буда, баландии гунабази он 12 метр аст. Давродаври девори ҳавзи сардоба то 12 метр дар амқиқ буда, бо хишти пухта сохта шудааст, дар он бо тоза нигоҳ дошта мешавад. Дар гунабд 3 панҷара ҳаст, ки доҳили сардобаро равшан мекунад. Оби сардоба ба воситаи қорез аз дарёи Зарафшон меояд. Сардоба ақли Работи Малик, раҳгузарони танҳо ҳайати қорвонро бо оби ошомидани таъмин менамуд. Албатта, дар Дашти Малик пайдо намудани оби ошомидани мушкилоти зиёд дошт. Ин мушкилоти ақли қорвонсарой дар фасли гармо бо оби сард ва дар фасли сармо бо оби ошомидани муътадил таъмин меѓардид ва эҳтиётӣ дигари мардум низ бо ҳақин об қонеъ карда мешуд.

Маҷмӯаи Работи Малик ва сардобаи он ба феҳрасти ёдгориҳои ҷаҳонии ЮНЕСКО ворид карда шудааст. Тибқи қарорҳои ҳокимияти вилояти

Ўзбақбойи РАҲМОН,
хабарнигори
«Овози тоҷик».

Овози тоҷик
МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ
Рӯзнома ҳафтае ду маротиба:
рӯзҳои қорчанба ва шанбе чоп
мешавад.
Рӯзнома дар компютерхонаи идора
ҳарфчин ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳақми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.
Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонси матбуот ва ахбороти Ўзбекистон тахти рақами 0003 ба рӯйхат гирифта шудааст.
Индекси нашр – 170 . Фармоиши 2 Г-128.
Адади нашр 3685. Ҳаҷм 2 ҷузъи чопӣ.
Усули нашр – офсет, андозаи А-2.

Мухаррири наватбдор:
Г. Кабирова.
Саҳифабанд-дизайнер:
Х. Тӯхтаева.
Мувофиқи қадвал – 21.00
Ба чоп сугурда шуд – 22.00

Нишонии мо:
100011 ш. Тошқанд,
кӯчаи Навоӣ, 30, ошӯнаи 4.
Телефонҳо: қабулгоҳ +99855200337;
Котибот +99855200336.
Факс: +99855200337.
сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail:
ovozitoj@umail.uz, ovozto@list.ru
Индекси обӯна 170.
Матбааи таъбуи наشري Ширкати саҳромии «Шарқ».
Нишонии қорхона: кӯчаи Буюк Тӯрқон, хонаи 41.